

IL-QORTI TAL-APPELL KRIMINALI

Onor. Imħallef Dr. Aaron M. Bugeja M.A. (Law), LL.D. (melit)

Illum it-22 ta' Lulju 2021

Appell numru 449/2012

Il-Pulizija

vs.

Paul Cuschieri u Robert Galea

Il-Qorti:

1. Dan huwa digriet in segwitu għat-talba tal-appellant GALEA permezz ta' rikors datat 11 ta' Mejju 2021 sabiex il-Qorti tal-Appell Kriminali tiġi konvertita f'Qorti ta' Droga ai termini tal-Artikolu 8 tal-Att dwar id-Dipendenza fuq id-Droga (Trattament mhux Prigunerija), Kapitolu 537 tal-Liġijiet ta' Malta.
2. Rat ir-risposta tal-Avukat Ġenerali datata 13 ta' Mejju 2021 nonche n-nota tagħha datata 18 ta' Mejju 2021 li permezz tagħha saħqet li f'dan il-każ ma kienx hemm impedimenti naxxenti mill-artikolu 13 tal-Kapitolu 537 tal-Liġijiet ta' Malta għar-rigward tat-talba de quo kif ukoll li r-rikorrent kellu jipprova li huwa kien jikkwalifika fit-termini tal-artikolu 8 tal-Kapitolu 537 tal-Liġijiet ta' Malta.
3. Semgħet lix-xhieda mressqa mill-appellant u ċjoe lil Dr. Moses Camilleri, lill-Uffiċjal tal-Probation Rhona Agius Custo, lil Rianne Psaila, lil Uffiċjal Korrettiv David Mellors, u lil Joanne Buhagiar Fiott.
4. Semgħet it-trattazzjoni tal-partijiet.

Ikkunsidrat:

5. L-Artikolu 8 tal-Kapitolu 537 jippreskrivi s-segwenți:

(1) Meta l-persuna akkużata hija mixlija b'reat kontra l-liġijiet dwar id-droga fir-rigward tal-kwantita' ta' droga projbta li, irrISPettivament mit-tip ta' droga jew mill-purita ma taqbiżx il-kwantita' ta' droga elenkata fil-Linji Gwida li jinsabu fir-Raba' Skeda tal-Ordinanza dwar il-Mediċini Perikolużi jew fir-Raba' Skeda tal-Ordinanza dwar il-Professjoni Medika u l-Professjonijiet li għandhom x'jaqsmu magħha bħala kwantita' ta' droga li tindika lill-persuna akkużata mgħandhiex tiġi riferita għal proċeduri quddiem il-Qorti Kriminali, jew hi akkużata bit-twettiq ta' xi reat li għalih hemm piena ta' mhux aktar minn seba' snin priġunerija, u l-kundizzjonijiet imsemmija fis-subartikolu (2) huma sodisfatti, il-Qorti tista', wara li tisma' s-sottomissjonijiet magħmula f'isem il-persuna akkużata u f'isem il-prosekuzzjoni u wara li tisma' kull xhud li l-Qorti tqis bħala neċessarju li jinstema', toħroġ digriet li permezz tiegħu l-Qorti tassumi l-funzjoni ta' Qorti dwar id-Droga.

(2) Il-kundizzjonijiet li għandhom jiġu sodisfatti għall-finijiet tas-subartikolu (1) huma dawn li ġejjin:

- a) Li r-reat kontra l-liġijiet dwar id-droga jew kontra kull liġi oħra li bih il-persuna akkużata hij mixlija hu sostanzjalment attribwibbli għad-dipendenza ppruvata fuq id-droga tal-akkużat;
- b) Ir-reat kontra xi liġi oħra li mhiex il-liġijiet dwar id-droga li bih il-persuna akkużata hija mixlija ma jikkonsistix f'reat volontarju kontra l-persuna jew f'att kriminali mwettaq waqt li l-persuna akkużata kienet fil-pussess ta' armi regolari jew bl-użu ta' nar jew splussiv;
- c) Li hemm raġunijiet oġġettivi li jindikaw li l-persuna akkużata x'aktarx tiġi riabilitata mid-dipendenza fuq id-droga jew li għamlet progress jew sforz sostanzjali sabiex teħles mid-dipendenza mid-droga.

6. F'dan il-każ il-mertu tal-kawża ma jitrattax xi ksur tal-Liġijiet dwar id-droga. Għaldaqstant l-applikabbilita' tal-ewwel subinċiż tal-Artikolu 8 tal-Kapitolu 537 ma jiddependix mil-limiti preskritti taħt ir-Raba' Skeda tal-Ordinanza dwar il-Mediċini Perikolużi, Kapitolu 101 tal-Liġijiet ta' Malta jew tal-Ordinanza dwar il-Professjoni Medika u l-Professjonijiet li għandhom x'jaqsmu magħha, Kapitolu 31 tal-Liġijiet ta' Malta. F'dan il-każ, dak li jeħtieġ li jiġi stabbilit sabiex jiġu meqjusa sodisfatti l-kweżiti tal-Artikolu 8(1) tal-Kapitolu 537 huwa jekk il-piena massima li tippreskrivi l-Liġi għar-reati li tagħhom l-appellant instab ħati mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) kinetx taqbeż is-seba' snin priġunerija.

7. F'dan il-każ, l-appellant ġie misjub ħati talli kkommetta serq kwalifikat bil-valur li jeċċedi l-mitejn, tnejn u tlietin euro erbgħa u disgħin ċenteżmi, ħsara volontarja li l-valur tagħha kien jaqbeż il-mija u sittax il-euro sebgħa u erbgħin ċenteżmu, li rrenda ruħu reċidiv

nonche li huwa kkometta r-reati de quo fil-perjodu operattiv ta' sentenza ta' prigunerija sospiza mogħtija lilu preċedement mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) fejn il-massimu tal-piena preskritta għar-reat l-aktar gravi huwa dak ta' tlett snin prigunerija. Dan ikun ifisser allura li r-rekwiżit ikkontemplat fid-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 8(1) għal dawk ir-reati li ma jkunux jaqgħu taħt il-kappa ta' reati ta' droga, ġie ampjament sodisfatt hekk kif ir-reat ipotizzat fl-ewwel imputazzjoni miġjuba fil-konfront tal-appellant ma jaqbiżx is-seba' snin prigunerija.

8. Għal dak li jirrigwarda l-kriterju a) tas-subinċiż numru tnejn tal-Artikolu 8 tal-imsemmi Kapitolu, il-Legislatur kien speċifiku li jirrikjedi rabta bejn il-kommissjoni tar-reat li l-akkużat ikun mixli bih u d-dipendenza ppruvata tiegħu fuq id-droga. Għaldaqstant l-oneru tal-prova hawnhekk huwa doppju fuq l-appellant: jeħtieġ li jipprova (i) dipendenza (serja) fuq id-droga u mhux sempliċement li kien jabbuża mid-droga darba kultant, l-hekk imsejjaħ *casual user* u (ii) li l-kommissjoni tar-reat akkużat bih kienet attribwibbli għal din id-dipendenza fuq id-droga. Huwa minnu wkoll li sabiex jiġi ppruvat dan il-kriterju, jeħtieġ li l-appellant jipprova li fiż-żmien tat-twettiq ta' dan l-allegat reat, hu ma kinx mifdi minn tali vizzju għaliex allura f'dak il-każ l-element tar-rabta ma jkunx hekk jirriżulta.
9. Din il-Qorti tqis li fl-istadju tal-proċedri quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta), Dr. Moses Camilleri u l-Uffiċjal tal-Probation Rhona Agius Custo xehdu dwar il-problema ta' l-abbuż mid-droga li kienet taħkem lill-appellant sa mill-1998 fejn huwa kien diġa beda jabbuża mill-herojina. Huwa kien jattendi d-Detox Centre u l-indikazzjonijiet kienu li l-problema li huwa kellu kienet waħda ta' dipendenza serja. Dr. Camilleri kien baqa' jsegwih sal-2016 fejn l-appellant kien jattendi d-Detox Centre kważi kuljum. Kien hemm biss perjodi żgħar ta' ftit xhur fejn l-appellant kien waqaf mill-abbuż mid-droga. Iżda imbagħad jerga' jaqa'. Fil-perjodu risalenti għad-dati tal-offiżi meritu ta' dan il-każ, l-appellant kien għadu maħkum serjament minn dan il-vizzju tal-abbuż mid-droga.
10. Din il-Qorti tqis li l-appellant ipprova sal-grad tal-probabbli u li huwa kien, fil-perjodu risalenti għad-dati tal-offiżi meritu ta' dan il-każ, maħkum serjament minn dan il-vizzju tal-abbuż mid-droga. Fiċ-ċirkostanzi, din il-Qorti tqis li, dato n-natura akuta tad-dipendenza tal-appellant fuq id-droga liema vizzju jirrikjedi ħafna flus sabiex jiġi mantenut, kif ukoll il-fatt li huwa ma kienx stabbli finanzjarjament, huwa verosimili li s-serqa in kwistjoni kienet sostanzjalment

attribwibbli għal din id-dipendenza tal-appellant fuq id-droga. Għalhekk, din il-Qorti tħoss li ġie sodisfaċentement ippruvat l-kriterju a) tas-subinċiż 2 tal-Artikolu 8 tal-Kapitolu 537 tal-Liġijiet ta' Malta.

11. Għal dak li jirrigwarda l-kriterju b) tas-subinċiż 2 tal-Artikolu 537 tal-Liġijiet ta' Malta, din il-Qorti tara li, ir-reat ta' serq ai termini tal-Artikoli 261(c)(f) tal-Kodiċi Kriminali, Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta ma jammontax għal reat volontarju kontra l-persuna hekk kif huwa reat li jaqa' taħt it-Titolu IX tal-Kodiċi Kriminali liema delitt ta' serq kwindi jaqa' taħt il-kappa ta' delitt kontra l-proprjeta'. U din il-Qorti tqis li fit-twettiq ta' dan ir-reat lanqas ma ntużaw xi armi jew nar jew splussiv. Għaldaqstant, dan il-kriterju wkoll ġie sodisfatt.

12. In kwantu għall-kriterju ċ), din il-Qorti tirrileva li illum il-ġurnata l-appellant qiegħed jirrijabilita ruħu u mgħadux hekk afflitt mill-problema tad-droga. Xehedu l-Uffiċjal tal-Probation Rhona Agius Custo, Rianne Psaila, l-Uffiċjal Korrettiv David Mellors, nonche Joanna Buhagiar Fiott, li bħala persuni li jafu lill-appellant kemm f'mumentu fejn kien għaddej minn perjodu diffiċli fil-passat minhabba d-dipendenza tiegħu fuq id-droga kif ukoll illum il-ġurnata, u dan minhabba li huma kienu ħadmu miegħu fiż-żminijiet differenti kif imsemmija minnhom fix-xieħda tagħhom, jirriżulta wkoll ippruvat il-kriterju ċ) tas-subinċiż tnejn tal-Artikolu 8 tal-kapitolu 537 tal-Liġijiet ta' Malta in kwantu ġie ppruvat a sodisfazzjon ta' din il-Qorti li l-appellant qiegħed jiġi riabilitat sew mid-dipendenza fuq id-droga u għamel progress u sforz sostanzjali sabiex jeħles mid-dipendenza mid-droga.

Għaldaqstant, għar-raġunijiet imsemmija aktar 'l fuq, din il-Qorti qiegħda tilqa' t-talba tal-appellant Robert GALEA biex tassumi l-funzjoni ta' Qorti dwar id-Droga u qiegħda għalhekk tikkonverti ruħha f'Qorti dwar id-Droga. Għalhekk tirreferi lill-appellant quddiem il-Bord ta' Riabilitazzjoni ta' Persuni li Nqabbdu bid-Droga ai termini tal-Artikolu 8(3) tal-istess Kapitolu 537 tal-Liġijiet ta' Malta.

Tordna l-komunika ta' dan id-digriet lill-Bord tar-Riabilitazzjoni ta' Persuni li Inqabbdu bid-Droga.

Aaron M. Bugeja
Imħallef